

Konečně řada rozhodnutí připíná se k předpisu § 3 vládního nařízení č. 76/36 Sb. a řeší pochybnosti, které vznikly v jednotlivých případech co do

podpůrnosti vyrovnacího řádu

obecného (II. díl zákona č. 64/31 Sb. z. a n.) pro vyrovnání zemědělské. Vesměs pak se otázka, zda platí podpůrně předpis obecný, zodpovídá i v konkrétním případě kladně.

Tedy dokud nebylo zemědělské vyrovnání pravoplatně potvrzeno, jest dlužníka ve sporu odsouditi dle obecného předpisu § 409 civ. řádu soud. (Vážný č. 16.944). Podle rozh. č. 16.350 platí i tu, že rekursní lhůta proti zastavení počíná vyhlášením, byť byl ve vyhotovení účastník o jejím počátku nesprávně poučen. Jestliže soud II. stolice zastavil řízení z jiného důvodu než soudce první (§ 65 čl. a § 65 č. 5 vyr. řádu), nejde o souhlasná rozhodnutí (Vážného sb. č. 16.828).

Zemědělské vyrovnání jest považovati za věc prázdninovou (rozh. též sb. č. 16.794).

Ačkoli pak vl. nařízení č. 191/36 Sb. chtělo poskytnouti zemědělcům, kteří se vyrovnávají, značné úlevy i co do útrat vyrovnacích, přes to dle rozh. č. 430 Rouček-Sedláčkovy sbírky rozh. II. stolic lze vyrovnacímu správci zemědělskému poskytnouti vyšší než paušální odměnu za podmínek § 38 vyr. řádu.

Konečně nutno registrovati rozhodnutí Vážného sb. č. 16.456 o tom, jakou změnu přineslo vl. nař. č. 13/37 Sb. pro presumpci o hlasování nedostavivšího se zástupce eráru, kterážto stanovisko odporuje tomu, co bylo uvedeno (před vyjitím tohoto rozhodnutí) v Právniku ex 1937, str. 547. Podle tohoto rozhodnutí můžeme se smířiti s tím, že by se pohledávka měla pokládati při výpočtu většiny za neexistující, při sčítání hlasů pak za stávající, byť to bylo pro dlužníka snad nejvýhodnější.

Ladislav Svatuška:

STAVOVSKÁ A HOSPODÁŘSKÁ VÝSTAVBA TŘETÍ ŘÍŠE.

Národně socialistický stát nechce býti podle Rosenbergova výroku stavovským státem, nýbrž politickým mocenským útvarem se stavovským členěním. Stavby jsou zvláštními útvary národního života, jsou výrazem organické výstavby a organického členění národa. Proto každý stavovský řád musí býti orientován k lidu, t. j. odpovídati přirozenému životnímu řádu národa.

Výstavba hospodářského řádu po převzetí moci nár. soc. hnutím byla provedena ve třech etapách. Prvním cílem bylo, aby osoby ve státních správních orgánech, ve veřejných podnicích, ve veřejnoprávních odborech, organizacích a v zájmových korporacích, pokud byly politicky nespolehlivé, byly nahrazeny lidmi z vlastních řad, zejména ve formě komisařů. V druhé řadě měly býti vyrovnány vzájemné rozdíly a rozpory mezi jednotlivými zájmovými svazy a korporacemi a posléze na místo nich vytvořeny základy k stavovské výstavbě hospodářského řádu.

Tato byla prozatím uskutečněna v těchto formách:

1. německá pracovní fronta (die Deutsche Arbeitsfront, DAF);
2. říšský stav výživy (der Reichsnährstand);
3. živnostenské hospodářství (die gewerbliche Wirtschaft);
4. kulturní stavy.

K č. 1. Německá pracovní fronta.

Obsazení odborových domů dne 2. května 1933 nár. soc. podnikovými organizacemi a rozpuštění soc. dem. odborářských svazů, jemuž následovalo podrobení se ostatních odbor. organizací, uvolnilo cestu k výstavbě pracovní fronty, jež odpovídá národnímu stavovskému řádu. Definitivní úpravy podstaty, organizace a úkolů dostalo se pracovní frontě výnosem Vůdce ze dne 24. X. 1934.

Podle něho je pracovní fronta organizací tvořících Němců, čela i pěsti. Jejimi členy musí být nejen všichni jednotliví pracovníci, nýbrž mohou být i zákonem uznané stavovské organizace. Vedení její je v rukou nár. soc. strany. Říšský vedoucí organizace strany, nyní Dr. Robert Ley, vede prac. frontu, jmenuje a odvolává ostatní vedoucí. Místně se člení prac. fronta podle místního rozdělení strany. Odborně se dělí v 18 říšských společenství podniků a kromě toho ve skupiny povolání.

Cílem jejím je vytvoření skutečného národního a výkonného společenství všech Němců. Pečuje o to, aby každý v hospodářském životě národa zaujímal s duševního a tělesného hlediska to postavení, jež mu umožňuje nejvyšší výkon a tím zajišťuje největší užitek pro národní sourozenství.

Mezi jednotlivými úkoly se uvádí:

1. Zajištění pracovního míru a k tomu potřebné vyrovnávání mezi zájmy vedení podniku a zaměstnanci;
2. péče o využití volných chvil dělnictva, kterou obstarává organizace »Radostí k síle« (Kraft durch Freude);
3. péče o odborné školení dělnictva.

K č. 2. Říšský stav výživy.

Zřízen byl zák. z 13. IX. 1933 a jeho prozatímní výstavba byla upravena nař. z 8. XII. 1933. Podle něho je říšský stav výživy zastupitelstvem německého selství a německého zemědělství včetně zemědělských družstev, zemědělského obchodu, upravovatelů a zpracovatelů zemědělských výrobků. Je korporací veřejného práva. Jeho úkolem je, aby sdružoval své příslušníky k podpoře výstavby, zachování a zesílení německého národa. Za tím účelem podporuje činnost svých příslušníků, upravuje hospodářské a společenské vztahy mezi nimi, působí k zdárnému vyrovnání jejich snah a podporuje úřady podáváním dobrých zdání a poskytováním znalců. Dále je povinen dbáti stavovské cti příslušníků. Jeho nejdůležitějším praktickým úkolem je vydávání opatření k úpravě trhu a cen zemědělských výrobků. Vedoucím říšského stavu výživy je říšský vůdce sedláků ve straně. Stav výživy jest teritoriálně rozdělen na země, kraje a místa.

K č. 3. Živnostenské hospodářství.

Zákon z 27. II. 1934 zmocnil říšského ministra hospodářství, aby do-
savadní pestrou organizací zájmových korporací povolání v oboru hos-

podářství zařadil do státního řádu. To se stalo nařízením z 27. XI. 1934, jímž bylo hospodářství živnosti pod vedením říš. ministra hospodářství rozděleno do 6 říšských skupin (průmyslu, řemesla, obchodu, bank, pojišťoven a producentů energie). Nařízením z 4. IV. 1939 byla připojena sedmá skupina pro cizinecký ruch. Skupiny se dělí opět do hlavních, hospodářských a odborných skupin.

Horizontálně byla provedena organisace tak, že nař. z 20. VIII. 1934 byly zřízeny průmyslové a obchodní komory pro hájení společných zájmů obchodních a živnostenských podnikatelů určitého okresu.

V rámci organisace živnostenského hospodářství byla provedena zvláštní výstavba řemesla (zák. z 29. XI. 1933, nař. z 15. VI. 1934 a 18. I. 1935). Říšská skupina řemesel člení se do říšských společenstevních svazů, jež soustřeďují společenstva jednoho řemeslného oboru. Vedle společenstev existují řemeslnické komory k péči o společné zájmy v témže komorním okrese. Tyto komory sdružují se ve sněm komor řemesel a živností.

Nař. z 25. IX. 1935 byla pod vedením říš. ministra dopravy roztržena dopravní živnost do 7 odborných říšských skupin dopravy (námořní, vnitrozemské, motorové, povoznické, kolejové, zasílatelství a skladiště, pomocné živnosti dopravní).

Společně zastoupení okresních organisací živnostenského hospodářství, průmyslových a obchodních komor, řemeslnických komor a dopravnické živnosti, tvoří hospodářské komory, jež se sdružují v říšskou hospodářskou komoru.

Zástupci této komory tvoří se zástupci říšské dělnické komory t. zv. říšskou dělnickou a hospodářskou radu, v níž mají vedoucí podniků a jejich zaměstnanci otevřeně a čestně projednávat společné otázky podniků a své vzájemné vztahy.

Nutno se ještě zmíniti o akviziční radě (Werberat) německého hospodářství, jež je korporací veřejného práva pod dohledem říšského ministra propagandy a má dozírat nad veškerou veřejnou i soukromou akviziční, oznamovací, reklamní činností a nad tržnictvím a výstavnictvím.

K č. 4. Kulturní stav y.

K doplnění stavovského členění všech německých pracovníků bylo přikročeno též k zařazení soukmenovců zúčastněných na tvoření, péči, správě a vědeckém zhodnocení duchovních statků. Stát budoval zde na základě stávajících kulturních svazů. Jako první korporace byla zřízena zák. z 14. VII. 1933 prozatímní filmová komora. Zák. z 22. IX. 1933 zmocnil říšského ministra propagandy k zřízení říšské kulturní rady, jež sestává podle nař. z 1. XI. 1933 ze sedmi jednotlivých komor (spisovatelské, tiskové, rozhlasové, divadelní, hudební, výtvarných umění a filmové). Stejně jako při veškeré stavovské výstavbě Třetí říše i zde byly uplatněny dva základní principy: nucené členství a vůdcovská zásada. Presidentem kulturní komory je říš. ministr propagandy.

Tiskovou komoru tvoří říšský svaz německého tisku, zřízený zákonem o redaktorech ze 4. X. 1933.

K stavovské organisaci povolání patří říšská advokátní komora, zřízená nově nař. z 13. XII. 1935 o advokátním řádu a říšská lékařská komora, zřízená nař. z 13. XII. 1935 o lékařském řádě, dále komory notářů,

lékárníků, zvěrolékařů a patentních zástupců. Právní poměry advokátů byly posléze upraveny advokátním řádem z 21. II. 1936. Podle něho jest advokát povoláním, neodvislým zástupcem a rádcem ve všech právních záležitostech. Jeho povolání není žádným řemeslem, nýbrž službou právu.

Z jednotlivých velkých skupin povolání dosáhli jednotné stavovské organizace zvláště státní úředníci v říšském svazu německých úředníků, právníci v nár. soc. svazu zastánců práva [Rechtswahrerbund (NSRB)] a vychovatelé v nár. soc. učitelském svazu (NSLB).

Nár. soc. svaz zastánců práva sdružuje německý stav právníků s úkolem, aby věnil každého soukmenovce do státu, aby upravil a zachovával vzájemné vztahy soukmenovců a spojil životní a pracovní organismy nár. soc. životního tělesa na půdě práva.

Glosy a aktuality.

Jaroslav Kallab šedesátníkem.

Jméno J U D r. J a r o s l a v a K a l l a b a, řádného profesora trestního práva i řádu a dějin právní filosofie na právnické fakultě Masarykovy university v Brně, je do té míry známo mezi našimi právníky, že není třeba vypisovati u příležitosti jeho šedesátin (24. VI. 1939) jeho životopisná data. Nevím však, zda čeští právníci z řad praktiků neznají více Kallaba kriminalistu než Kallaba filosofa. A právě na jeho filosofický význam pro naši právní vědu bych proto chtěl alespoň zběžně upozorniti.

Jeho stěžejním právně-filosophickým dílem jest »Úvod ve studium metod právnických«. První kniha pod názvem »Základní pojmy« vyšla v roce 1920, druhá kniha »Hlavní směry« v roce 1921. Jak název sám naznačuje, zabývá se tu autor základními pojmovými předpoklady práva a právní vědy a snaží se o správné zařazení právní vědy do soustavy věd. Při tomto úkolu naráží na četné překážky, vyplývající z mnohoznačnosti pojmu práva a právní vědy, jež mu umožnil objeviti a kriticky zhodnotiti jeho duch, dospívající v některých úva-

hách hloubek dosažitelných jen jednotlivcům filosofické erudice Kallabovy. Proto není každému snadno sledovati Kallaba v jeho myšlenkách. Kallab, dospěv posléze k příslušnému rozčlenění věd právních (ve vědy teoretické, totiž historii a sociologii, ve vědy exaktní, totiž přírozenoprávní a dogmatickou, ve vědy praktické, t. j. jurisprudenci s politickou a právní vědu v užším smyslu a v metodologii právní, jednak pragmatickou, jednak kritickou) v druhém díle knihy kriticky rozebírá metodologii jednotlivých těchto kategorií právních věd.

Je patrné, že filosof takového formátu nemohl zůstatí netečným k učení jiného filosofa téže fakulty, k filosofii Weyrově. Kallab — jehož bohatě rozvitému intelektu a citovému základu jeho osobnosti vadila snad matematická strohost a příliš konstruktivní formálnost Weyrovy normativní teorie právní — třeba sám akceptoval za základní prvek práva normu (to co má býti), přece se jinak nesmířil bez výhrady s ryze konstruktivním pojetím Weyrovým a hledá ještě jeho obsahovou náplň, jíž je mu princip spravedlnosti. Weyrova